

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΚΙΤΡΟΥΣ, ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ & ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ
Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ

**ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ:
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ**

«Ίδου νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας!» (Β' Κορ. στ' 2).

Με βάση την παραπάνω έκφραση του Αποστόλου Παύλου, η Αγία μας Εκκλησία, προετοιμάζει όλους τους πιστούς για την έλευση της Τεσσαρακοστής, χαρακτηρίζοντας την ως «καιρὸ χάριτος». Ἐτσι πρέπει να είναι για όλους. Πολλοί, στη δύσκολη αυτή περίοδο, σχεδόν από ένστικτο θα έλεγαν ότι βρισκόμαστε ήδη σε περίοδο νηστείας. Και δικαιολογημένα, αν την αντιλαμβανόμαστε ως περίοδο κόπων και στερήσεων. Ωστόσο η Τεσσαρακοστή, με κεφαλαίο Τ, είναι διαφορετικό πράγμα. Δεν είναι μια περίοδος που προκαλεί δυσχέρεια αλλά προτρέπει σε πνευματικό ζήλο και προσωπική προσπάθεια για πιθανή αναγέννηση και απελευθέρωση.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας προσπάθησαν να κατανοήσουν την πραγματική αίσθηση της περιόδου της Τεσσαρακοστής, επανασυνδέοντας την με την παράδοση της αρχέγονης Εκκλησίας. Δυο από τα στοιχεία που χαρακτήριζαν αυτή την λειτουργική περίοδο μέχρι τα τέλη του 4^{ου} αιώνα, οπότε και δομήθηκε στις 40 ἡμέρες που προηγούνται του Πάσχα, είναι: η *κατήχηση* και η προετοιμασία του βαπτίσματος για τους κατηχουμένους και η *μετάνοια* για τους αμαρτωλούς που καλούνται σε μεταμέλεια. Αυτός ο διπλός χαρακτήρας της Τεσσαρακοστής [πρέπει να] καθίσταται πρόδηλος τόσο στη θεία λατρεία όσο και στην κατήχηση, με τρόπο ώστε οι πιστοί να προσέρχονται προετοιμασμένοι στον εορτασμό του πασχαλίου μυστήριου. Η επανανάλυση και η ενθύμηση των ριζών της χριστιανικής ζωής από τη μια πλευρά και το κάλεσμα σε συνεχή μετάνοια από την άλλη, αποτελούν βασικά στοιχεία για κάθε χριστιανό. Η περίοδος της Τεσσαρακοστής, λοιπόν, γίνεται πραγματικά «καιρὸς χάριτος», διότι μας θυμίζει το ζήλο για τη διεξαγωγή μιας συνεχόμενης και ενσυνείδητης μάχης για την απελευθέρωση από τα νέα είδωλα που παράγει συνεχώς ο κόσμος, για να ανανεώσουμε την πίστη μας στο μοναδικό Κύριο, τον ζώντα Θεό.

Σε μια δεύτερη ανάλυση, η πορεία των 40 ημερών της Τεσσαρακοστής μάς πηγαίνει πίσω στην αρχαιότητα, στα 40 χρόνια που έπρεπε να συμπληρώσει το νεοσύστατο έθνος του Ισραήλ διασχίζοντας την επικίνδυνη έρημο. Εκεί, ο κίνδυνος του θανάτου δεν ήταν η πορεία

σε μια άγνωστη γη, αλλά από την επιστροφή στην ψευδή ασφάλεια που προσέφερε η αιγυπτιακή σκλαβιά. Το δώρο της ελευθερίας απαιτούσε να ακουστεί ο λόγος του Θεού αλλά και την αποκοπή από το παρελθόν.

Και η Εκκλησία, μας καλεί να βιώσουμε την Τεσσαρακοστή ως πορεία προς την ελευθερία, ενθουμούμενοι τα κατάλληλα όργανα για αυτό: α) να ακούμε συχνότερα τον λόγο του Θεού, β) εντατικότερη προσευχή, γ) μετάνοια όχι μόνο εσωτερική και ατομική αλλά επίσης εξωτερική και κοινωνική και δ) νηστεία.

Πολλοί άνθρωποι της εποχής μας υποβάλλονται σε δίαιτα και γύμναση για να φροντίσουν το σώμα τους. Αγνοούν όμως τη νηστεία, την αποχή από τα αγαθά, την ουσία, που είναι απαραίτητες για τη φροντίδα του πνεύματος. Με πόσα πράγματα γεμίζουν το κενό ασυμβίβαστων ημερών, ψάχνοντας την εύθραυστη ικανοποίηση στις επιθυμίες! Η Τεσσαρακοστή είναι «καιρός εὐπρόσδεκτος», κατά τον οποίο αναγνωρίζουμε ότι είμαστε πλάσματα του Θεού: χωρίς Αυτόν - τον Κύριο της ελευθερίας και της ζωής - βυθιζόμαστε στο κενό.

Ζούμε στην εποχή της αφθονίας. Μια κουλτούρα της αφθονίας [του ευ ζην και του θεαθῆναι] φοβάται το κενό, τη σιωπή, τη βραδύτητα, τη νηστεία, το άνοιγμα του ανθρώπου στο συνάνθρωπο. Όποιος δε νηστεύει ποτέ, έχει την τάση να απαρνείται τον άλλο. Έχουμε αντιληφθεί τη σοβαρότητα αυτής της τάσης;

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

ΑΡΝΑΙΑ, 20 – 2 - 2019